

Reedukace SPU

Náhrada za praxi: **DYSGRAFIE**

- Písmo i úprava snížené kvality**
- Pomalejší tempo, narušení rytmicity**
- Svalstvo ruky je **ochablé, nezpevněné**, pohyby jsou křečovitě, nepřesné
- Psací náčiní je **drženo nesprávně**
- Problémy s **osvojováním, zapamatováním, vybavováním si písmen a převod tiskacích písmen**
- Obtížná koncentrace na psaní
- Nedodržování **liniatury a výšky** písma, **mezer** mezi slovy
- Někdy tendence směšování tiskacích a psacích písmen
- Horší **čitelnost**, větší **chybovost**, **záměna tvarově podobných** písmen
- Svoje chyby si zpravidla **uvědomují** – časté škrtání, přepisování
- Ve stresu se objevují i chyby, které běžně nedělají (např. v gramatice, diakritice, komolí slova)
- Ovlivňuje např. také rýsování v matematice, problém se zápisem čísel
- Problémy ve výtvarné výchově

POZOR: časté negativní prožívání poruchy dítětem!

Deficity v oblastech:

- Hrubá a jemná motorika
- Pohybová koordinace
- Celková organizace
- Zraková a pohybová paměť
- Pozornost
- Prostorová orientace
- Porucha koordinace systémů, které zajišťují převod viděného a slyšeného do grafické podoby-tj. **spojení foném - grafém** a **spojení mezi tiskacím a psacím písmem**

Reedukační zásady

- Rozvoj **hrubé a jemné motoriky**, používání uvolňovacích cviků, grafomotorická cvičení začít na velké ploše
- Dbát na výběr vhodného psacího náčiní, správný **úchop**, sezení a sklon písma
- Využití rytmizace
- Respektování tempa dítěte
- Zamezit přetěžování, cvičit krátce a často
- Motivace a navázání vztahu, ocenění dílčích úspěchů
- Pokud se reedukace **dlouhodobě nedaří**, vedeme dítě k poznání, že kvalita písma není v budoucím životě až tak zásadní, lze ji dobře kompenzovat

Psaní písmen a spojů mezi písmeny I: Algoritmus psaní

- Důležité je vysvětlit, jak tvar každého písmene vzniká
- Učitel tvar kreslí na tabuli a slovně komentuje pohyb
- Žáci následně obtahují vzor na tabuli, zároveň je dobré trénovat psaní ve vzduchu se zavřenými očima (tzv. **Metoda obtahování slov**)
- Vzhledem k mnoha opěrným bodům u jednotlivých písmen používáme tzv. opěrné linky a to bez ohledu na věk!
- Nutné, aby všechna písmena a spoje mezi nimi byly zvládnuté
- Naučí-li se dítě psát formou opisování textů, může si zafixovat nesprávné tvary a jejich spoje
- Špatné návyky způsobují obtíže v rychlém a plynulém psaní
- Pro některé děti je psaní písmena spojů problematické i ve vyšších ročnících
přehled písmen

Reedukace u starších žáků

- Podobný postup jako u dětí začínajících se psaním
- Začínáme uvolněním celé paže, ruky, svalstva prstů

- Od velkých formátů přecházíme na menší
- Rozdíl: v motivaci: vysvětlíme příčinu obtíží a zdůvodníme postupy
- Intenzita cvičení by měla být větší
- Bez vnitřní motivace nelze dosáhnout dobrých výsledků

Metody rozvoje

- **Metoda dobrého startu**-M. Bogdanowicz, u nás přepracovala J. Swierkoszová
 - sleduje rozvoj psychomotoriky ve všech aspektech v součinnosti se sférou emocionální, motivační, sociální a přispívá k rozvoji řeči.
 - nositelem děje je píseň, od níž se odvíjí vyprávěný příběh a pohyb. Symbolem každé písně je grafický vzor (zrakové vnímání, paměť), Završením je reprodukce grafického vzoru s hudebním doprovodem a zpěvem.

- **Metodika rozvoje grafomotoriky a počátečního psaní**- Svobodová
 - pro děti základních škol nezvládající požadavky na psaní, jejich rodiče
 - inspirováno Metodou dobrého startu, **během písničky říkadly navozujeme u dětí potřebné pohyby k psaní**, také jsou převzaty pomůcky a náčiní (psaní do krupice, látkové pytlíčky)
 - grafomotorický projev **vychází z motoriky celého těla**, postupně přechází na motoriku ruky – zápěstí, články prstů
 - vychází z předpokladu, že **psaní je příbuzné s kreslením**, využívá modelování
 - dále je důležitá rytmizace, která zlepšuje plynulost a koordinaci, základem jsou tedy říkadla, pohádky a rytmus
 - metodika je pružná, vychází ze současných schopností dítěte, dává zažít úspěch

- **Tréninkový program Heyrovské**
 - zaměřen na odstranění grafomotorických obtíží u dětí LMD a odkladem ŠD
 - využívá prvků **arteterapie a relaxace**
 - cílem je uvolnění spasmů celé horní končetiny, odlišnost od jiných metodik spočívá v poloze provádění – **v kleku a v předklonu**, cílem této polohy těla je:
 - ✓ uvolnit svalové partie důležité pro GM,

- ✓ odstranit nesprávné návyky při psaní a kreslení, navodit správný úchop,
- ✓ umožnit dítěti zažít úspěch ve výtvarných technikách, motivovat,
- ✓ naučit dítě relaxovat, využít prvků jógy,
- ✓ dosáhnout přijatelného vzhledu kresby či písma